

**СПЕКТР ЖИВЛЕННЯ ФОНОВИХ ВИДІВ ЗЕМНОВОДНИХ
УКРАЇНСЬКОГО РОЗТОЧЧЯ (*BUFO BUFO* ТА *RANA TEMPORARIA*):
СЕЗОННА ДИНАМІКА І ФАКТОРИ ВПЛИВУ**

Н. Баландюх

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Грушевського, 4, Львів 79005, Україна
e-mail: ntl1957k@ukr.net*

Трофіка земноводних формується під впливом різних факторів, зокрема, доступності кормової бази. Хоч земноводні зазвичай споживають дрібних безхребетних, та не менш важливим у контексті раціону є масовість і доступність цієї поживи у середовищі існування. В умовах різних екосистем Українського Розточчя земноводні демонструють досить високу трофічну пластичність. Фоновими і найбільш численними представниками батрахофауни регіону є ропуха сіра (*Bufo bufo*) та жаба трав'яна (*Rana temporaria*). Встановлено, що один із важливих факторів, які впливають на трофіку земноводних, — це температура повітря.

Упродовж 2019–2022 рр. проведено систематичний відбір матеріалу на 7 локалітетах із різними типами середовища — природними лісовими біотопами й антропогенно трансформованими ділянками (сади, узбіччя автодоріг, пасовища, поля). Використання індексу Сімпсона [20] дало змогу оцінити сезонні зміни різноманіття кормових об'єктів у раціоні досліджуваних видів земноводних. Так, ропуха сіра (*Bufo bufo*) і жаба трав'яна (*Rana temporaria*) виявили трофічну активність, залежну від сезонних коливань температури повітря. Поряд із тим, обидва досліджених види демонструють певну вибірковість живлення: найбільшу різноманітність трофічних об'єктів відзначено влітку, за поєднання сприятливих температурних умов і високої доступності поживи, тоді як навесні та восени спектр живлення є вужчим. Загалом трофічні спектри ропухи сірої (*Bufo bufo*) та жаби трав'яної (*Rana temporaria*) містять безхребетних трьох типів: Mollusca, Annelida та Arthropoda, при цьому ропуха сіра (*Bufo bufo*) найчастіше споживає представників рядів Coleoptera та Hymenoptera, а жаба трав'яна (*Rana temporaria*) – надкласу Murgiaroda, типу Mollusca та ряду Detmartera. Загалом, розширений спектр живлення сприяє підтриманню популяційної стабільності, ефективному енергетичному обмінові та взаємодії з іншими компонентами екосистеми, що підкреслює екологічну значущість вивчення трофіки цих видів у різних біотопах. Отримані результати свідчать про високу екологічну пластичність *Bufo bufo* та *Rana temporaria* і підкреслюють доцільність подальших досліджень їхнього трофічного спектру.

Ключові слова: *Rana temporaria*, *Bufo bufo*, трофіка, температура повітря, чисельність, сезонність, безхребетні, Українське Розточчя

Структура кормової бази земноводних на території Українського Розточчя суттєво варіює залежно від типу екосистеми. У природних оселищах (лісові масиви Яворівського НПП, ПЗ «Розточчя») земноводні мають доступ до широкого різноманіття безхребетних, тоді як у межах ділянок, трансформованих людською діяльністю, спостерігається звуження трофічного спектру [16]. Аналіз літератури за відповідною тематикою дослідження вказує на актуальність вивчення одних із найчисленніших

представників земноводних Європи – жаби трав'яної *Rana temporaria* і ропухи сірої *Bufo bufo*, зокрема, їхніх трофічних зв'язків у межах Українського Розточчя [1, 9, 10]. Так, описано, що у природних лісових біотопах Природного заповідника «Розточчя» серед поживи жаби трав'яної домінують представники рядів Coleoptera, Diptera, Araneae, Collembola та родини Formicidae [9]. Що ж до раціону ропухи сірої, то у її раціоні теж домінують жуки, зокрема, туруни як один із основних трофічних ресурсів виду [10]. Загалом, вважаючи, що сучасна антропогенна та кліматична трансформація оселищ відносно швидко відбивається і на трофічному спектрі досліджуваних видів земноводних, слід відзначити важливість і необхідність вивчення й порівняння спектру їхнього живлення, який може набувати певних змін. Відтак, питання трофічної екології досліджуваних видів на сьогодні потребують подальших досліджень, що підкреслює актуальність роботи у цьому напрямі. Зокрема, бракує узагальнених відомостей про сезонну динаміку живлення та реакцію фонових видів на трансформацію середовища. Це створює прогалину в розумінні механізмів адаптації амфібій до умов антропогенно змінених екосистем.

Вивчення екологічних факторів, які впливають на динаміку трофіки ропухи звичайної (*Bufo bufo*) та жаби трав'яної (*Rana temporaria*) як наймасовіших і найбільш екологічно пластичних видів амфібій у межах різних оселищ Українського Розточчя, має важливе значення для розуміння механізмів їхньої адаптації до мінливих умов середовища існування. Саме тому метою цього дослідження було зробити аналіз впливу ключових екологічних факторів — температури, типу оселища, сезонних змін — на спектр живлення *Bufo bufo* та *Rana temporaria* в межах Українського Розточчя.

Матеріали та методи

Дослідження проводили упродовж 2019–2022 рр. на території Українського Розточчя (рис. 1).

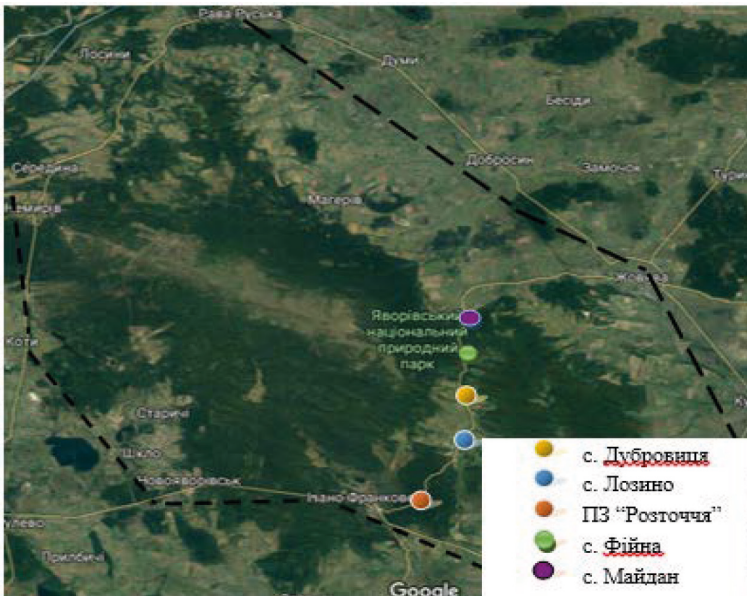

Рис. 1. Територія Українського Розточчя (чорним позначено межі Українського Розточчя; червоним, синім, жовтим, зеленим, фіолетовим — дослідні ділянки в околицях с. Лозино, с. Дубровиця, с. Майдан, с. Файна та ок. смт Івано-Франкове)

Полюві дослідження здійснювали на дослідних ділянках – окремих територіях, де проводили систематичний відбір матеріалу з метою вивчення спектрів живлення ропухи сірої та жаби трав'яної в оселищах із різним рівнем антропогенного навантаження: природні (лісові) й антропогенно змінені оселища (околиці населених пунктів, узбіччя автодоріг, рекреаційні зони, сади, поля тощо). Для аналізу трофіки брали виключно дорослих особин *Bufo bufo* та *Rana temporaria*, щоб мінімізувати вплив вікових особливостей живлення особин обох видів [2]. Загалом охоплено 7 локалітетів, представлених природними й антропогенно зміненими оселищами в межах окремих ділянок дослідження, де відібрано та проаналізовано понад 1000 особин безхребетних, які безпосередньо входили до складу поживи досліджених видів земноводних (табл. 1).

Таблиця 1

Локалітети відбору проб земноводних (*Bufo bufo*, *Rana temporaria*)
для подальшого аналізу їхнього раціону

Локалітети	Кількість відібраних особин земноводних та безхребетних із їхніх шлунків
Лісовий масив (ПЗ Розточчя, околиці с. Івано-Франкове), 49°57'30" пн. ш. 23°39'00" сх. д.	27 (386)
Сад (околиці с. Дубровиця), 49°58'33" пн. ш. 23°48'45" сх. д.	10 (189)
Поле (околиці с. Лозино), 49°56'52" пн. ш. 23°48'53" сх. д.	11 (158)
Узбіччя автодоріг (околиці с. Лозино – с. Дубровиця – с. Майдан), 49°56'52" пн. ш. 23°48'53" сх. д. – 49°58'33" пн. ш. 23°48'45" сх. д. – 50°0'35" пн. ш. 23°50'20" сх. д.	15 (211)
Пасовище (околиці с. Фійна), 50°1'55" пн. ш. 23°48'52" сх. д.	24 (269)

Збір натурального матеріалу здійснювали двічі на місяць протягом сезону активності земноводних (квітень–листопад). Для вивчення живлення відбирали особини земноводних, які загинули на автошляхах унаслідок наїзду автотранспорту, а також застосовували безкровний метод – промивання шлунків живих особин [17, 21]. Під час камеральної роботи з безхребетними, вилученими зі шлунків земноводних, ми використовували бінокляр SZM7045-B1, який слугував для дослідження малих за розміром об'єктів живлення, а також їхніх окремих частин, які досить часто траплялись у шлунках земноводних. Вміст шлунку розбирали на фракції у чашці Петрі з використанням лупи (x6) та бінокюляра. Найчастіше детальний огляд свіжих шлунків дає змогу визначити належність спожитих твариною об'єктів навіть до видового рівня [6].

Оскільки основний раціон земноводних складається з безхребетних, то дослідження їхніх решток визначали за допомогою відповідної літератури: «Лісова ентомологія» [5], «Атлас комах України» [3], визначник комах [4], визначник наземних моллюсків Заходу України [11] тощо. Окрім цього, досліджували якісний і кількісний склад ентомофауни як основне джерело поживи для обраних видів земноводних. З цією метою використовували пастки Барбера — стандартні скляні контейнери (0,5 л), закопані в рівень із поверхнею ґрунту й заповнені на одну третину 4% розчином формальдегіду. На кожній модельній

ділянці встановлювали по 3 пастки уздовж лінії з інтервалом 5–7 м між ними [15], з подальшою ідентифікацією спійманих безхребетних за відповідною літературою [3–5].

Для оцінки трофічного спектру земноводних і його залежності від температури повітря протягом різних сезонів (рис. 4, 5) використовували індекс Сімпсона [20], який відображає різноманіття кормових об'єктів у раціоні виду (чим більше 1–D, тим вища різноманітність). Порівнюючи дані, обчислені за допомогою індексу Сімпсона, можна визначити, чи відрізняється спектр поживи після зміни температури середовища, а саме, розширюється чи, навпаки, скорочується діапазон трофічних зв'язків. Також можна виявити, чи стає раціон досліджуваних видів амфібій за певних температурних умов більш спеціалізованим, що проявляється у високій або низькій різноманітності певних груп безхребетних у трофіці земноводних.

Результати і їхнє обговорення

За результатами дослідження харчового раціону *Bufo bufo* та *Rana temporaria* протягом 2019–2022 рр. встановлено, що у трофіці переважають безхребетні: у *Rana temporaria* їхня частка становила 80 %, тоді як інші форми представлені невеликою кількістю особин, переважно личинками й імаго двокрилих; у *Bufo bufo* частка безхребетних становила близько 85–90 % (рис. 2, 3).

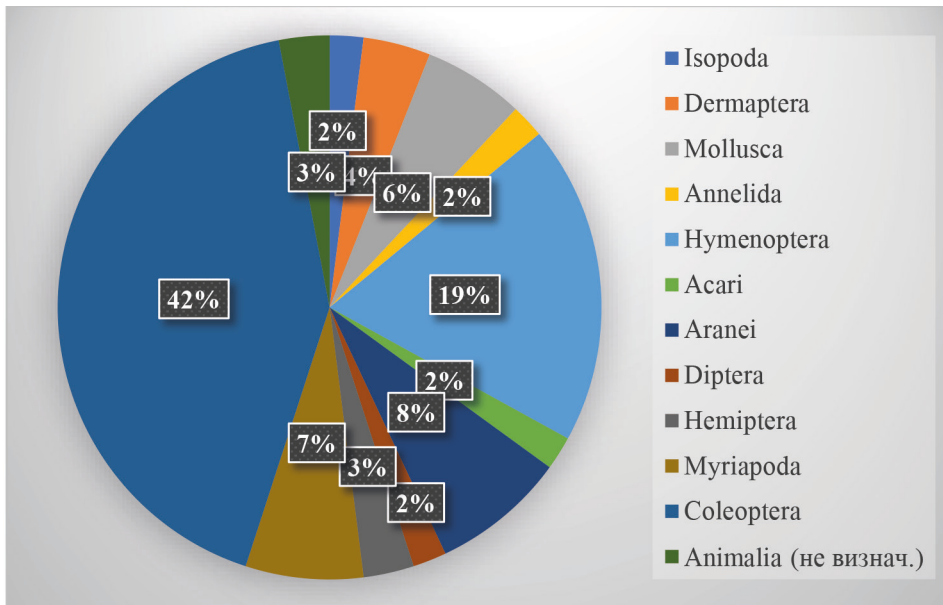
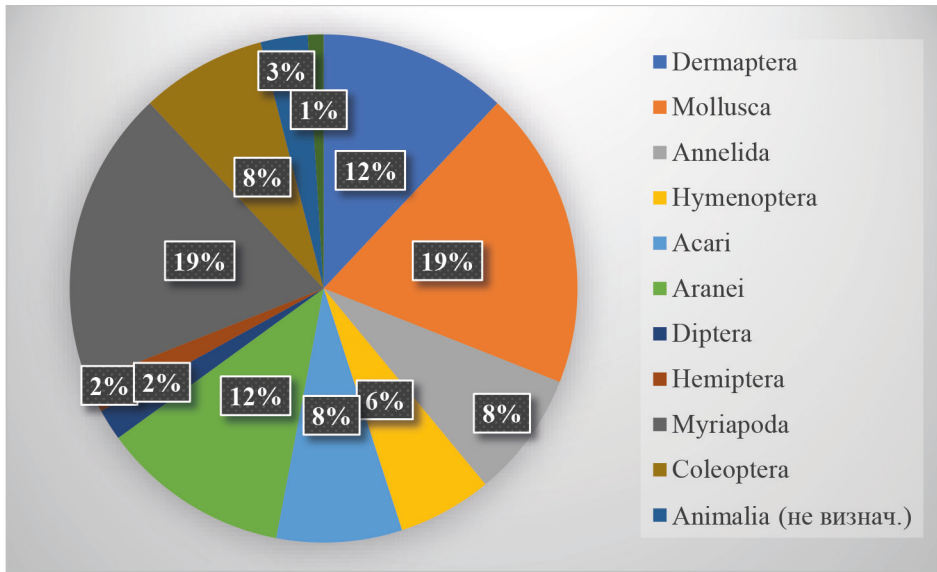

Рис. 2. Спектр живлення ропухи сірої (*Bufo bufo*)

Згідно з даними, представленими на рис. 2, домінуючими групами безхребетних у трофіці ропухи сірої (*Bufo bufo*) є представники рядів Coleoptera та Hymenoptera, які сумарно становлять понад 60 % від загальної кількості жертв цього виду.

В основі раціону жаби трав'яної (рис. 3) переважали представники типу Mollusca, надкласу Myriapoda, а також трохи меншою мірою особини рядів Araneae і Dermaptera (понад 60 % разом). Окрім цього, у раціоні обох видів земноводних виявлено неістивні об'єкти, зокрема, камінці, потрапляння яких у шлунок, скоріш за все, є випадковим і відбувається разом із основними кормовими об'єктами.

Рис. 3. Спектр живлення жаби трав'яної (*Rana temporaria*)

Аналіз трофіки двох фонових видів земноводних (*Rana temporaria*, *Bufo bufo*) показав, що цим видам притаманні як спільні риси трофічної поведінки, так і видоспецифічні особливості (табл. 2).

Таблиця 2

Відносна частка безхребетних у пастках Барбера та шлунках земноводних (2019–2022 рр.)

Таксони	Пастки Барбера			<i>Rana temporaria</i>			<i>Bufo bufo</i>		
	Осіньний період, %	Весняний період, %	Літній період, %	Осіньний період, %	Весняний період, %	Літній період, %	Осіньний період, %	Весняний період, %	Літній період, %
Coleoptera	37	32	56	1	14	2	5	57	17
Dermoptera	-	2	-	22	21	5	11	2	6
Hemiptera	1	-	-	7	-	-	-	2	1
Acari	-	-	-	-	7	11	-	1	6
Diptera (larv.)	2	2	-	14	-	-	21	-	4
Myriapoda	15	20	8	25	1	34	25	5	10
Hymenoptera	2	22	4	-	-	9	15	18	27
Lepidoptera	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Isopoda	30	5	7	-	-	-	14	1	-
Araneae	7	16	4	11	15	6	-	8	9
Mollusca	-	-	-	6	14	29	-	3	17
Annelida	-	-	6	-	25	2	1	1	1
Animalia (не визнач.)	6	1	15	14	2	2	8	1	2
Всього	100 %								

Згідно з отриманими результатами, висока частота трапляння в пастках Барбера була у представників рядів Coleoptera та Isopoda (табл. 2), що цілком виправдано, оскільки окремі безхребетні цих рядів є одними з найбільш численних і поширених у межах досліджуваних оселищ Українського Розточчя.

У весняний і літній періоди в раціоні ропухи сірої (*Bufo bufo*) найбільшу частку становили представники рядів Coleoptera та Hymenoptera (табл. 2). В осінній період у трофічному спектрі переважали представники надкласу Muriaropoda, а також личинки ряду Diptera.

Щодо *Rana temporaria*, то в осінній період цей вид у живленні надає перевагу представникам надкласу Muriaropoda та ряду Dermaptera, які сумарно становлять майже половину їхнього трофічного раціону. У весняний період переважають представники типу Annelida та ряду Dermaptera. У літній період цей вид споживав значно більше представників надкласу Muriaropoda й типу Mollusca, що становило понад половину загальної кількості жертв.

Під час порівняння спійманих таксонів із пасток Барбера й вилучених із вмісту шлунків досліджуваних видів земноводних (*Bufo bufo* та *Rana temporaria*) спостерігаємо певну вибіркковість у живленні залежно від сезону. Це може свідчити про певні адаптації до вибору поживи. Зокрема, аналізуючи дані табл. 2, можна розглядати питання взаємодії між різними групами організмів і те, як зміни їхньої чисельності в середовищі можуть впливати на стан популяції досліджуваних видів амфібій. Результати цього дослідження дають уявлення про екологічні зв'язки між тваринами та середовищем їхнього існування.

Порівнюючи отримані результати із літературними даними, виявили узгодження щодо основи живлення *Bufo bufo*, яка орієнтована на жуків (Татаринів [12], Щербак, Щербань [13]). Для *Rana temporaria* наші результати трохи відрізняються: на відміну від досліджень Нікітенка [7], який відзначав переважання Hymenoptera, у нашому випадку основу раціону становлять Muriaropoda та Mollusca. За даними інших авторів [14, 18, 19, 22, 23], для представників родини Bufonidae часто характерна мірмекофагія, особливо серед більших або старших особин, що ми частково також підтвердили (табл. 2).

Досить важливим для трофіки земноводних, як ми з'ясували, є динаміка температури повітря. Обидва види — ропуха сіра та жаба трав'яна — виявляють виражену залежність від температурних умов оселища (рис. 4, 5). Ці умови відбиваються на метаболічній активності земноводних і безпосередньо визначають ефективність полювання й інтенсивність живлення.

Згідно з даними, побудованими на основі індексу Сімпсона, який відображає різноманіття кормових об'єктів у раціоні ропухи сірої (чим більше $1-D$, тим вища різноманітність) і представленими на графіках (рис. 4), простежується виражений сезонний характер трофічної активності цього виду із чітко окресленими температурними оптимумами:

- Весняний період характеризується середнім рівнем різноманіття спектру живлення ($1-D=0,67$) з оптимумом активності за температури близько $20\text{ }^{\circ}\text{C}$.
- Літній період відзначається найбільшою трофічною активністю й максимальним індексом різноманіття ($1-D=0,86$), який спостерігаємо за температури близько $24\text{ }^{\circ}\text{C}$.
- Восени різноманіття кормового спектру зберігається на високому рівні ($1-D=0,84$) з температурним оптимумом близько $18-19\text{ }^{\circ}\text{C}$.

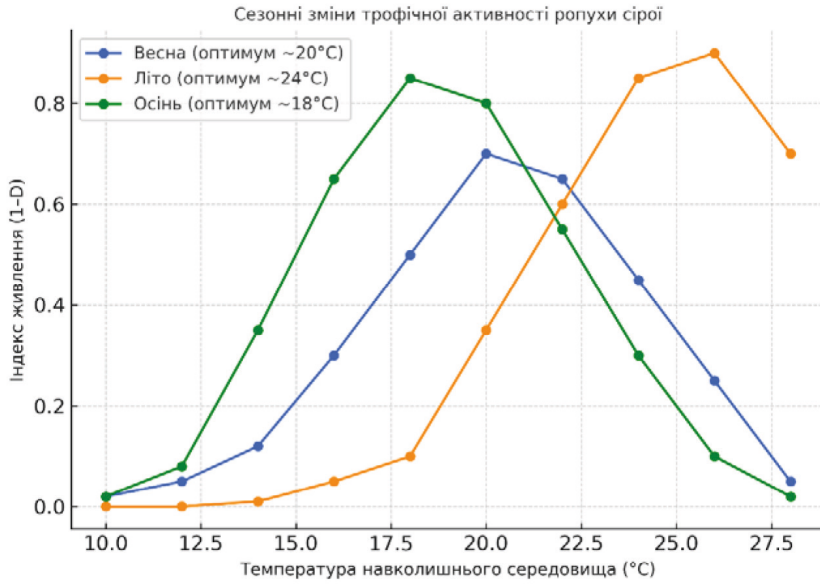

Рис. 4. Сезонні зміни трофічної активності ропухи сірої (*Bufo bufo*) залежно від температури навколишнього середовища

Отримані результати свідчать про те, що трофічна активність ропухи сірої (*Bufo bufo*) має сезонні коливання, тісно пов'язані з температурним режимом оселища, яке населяють особини виду.

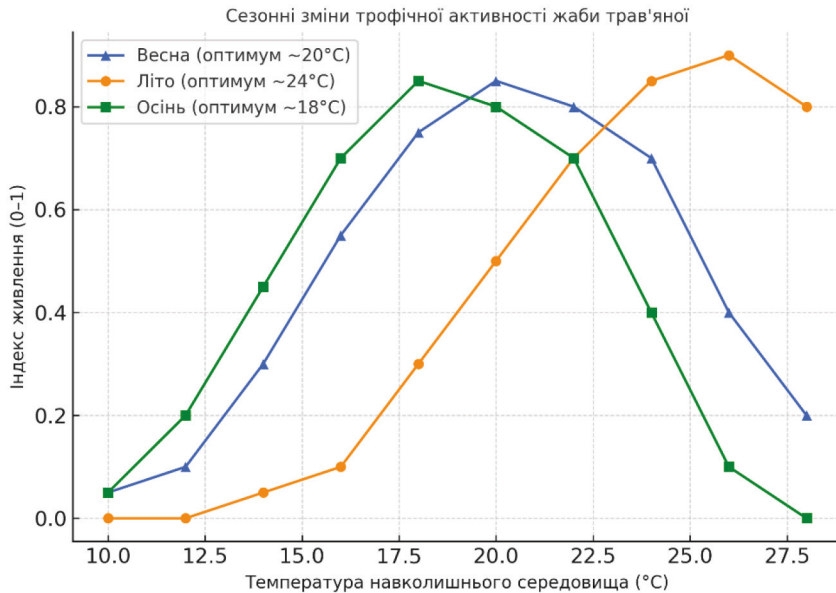

Рис. 5. Сезонні зміни трофічної активності жаби трав'яної (*Rana temporaria*) залежно від температури навколишнього середовища

Згідно з даними, наведеними на рис. 5, максимальні значення індексу живлення для *Rana temporaria* навесні та восени є подібними (0,84 та 0,85), однак досягаються за різних температурних умов — приблизно 20 °С навесні та 18 °С восени. У літній період спостерігається вищий максимум індексу живлення (0,90), що відповідає температурам 24–26 °С. Отримані результати свідчать про незначне сезонне зміщення температурного оптимуму трофічної активності досліджуваного виду.

Дослідивши спектр живлення двох фонових видів земноводних у межах територій Українського Розточчя, ми, по-перше, відзначаємо певну відмінність у спектрі живлення *Rana temporaria*, порівнюючи його з літературними даними [9], адже, згідно з нашими даними, значну його частку становлять представники надкласу Mугіарода, рядів Dermoptera, Araneae й типу Mollusca, що, певною мірою, перевищує їхню частку в поживі жаби трав'яної два десятиліття тому. Що ж до порівняння спектру живлення *Bufo bufo* з висновками авторів подібних досліджень півтора десятиліття тому [10], то відзначаємо більше подібності у складі живлення ропухи сірої в природних лісових оселищах – основу кормового раціону становлять безхребетні рядів Coleoptera і Hymenoptera. По-друге, жаба трав'яна (*Rana temporaria*) і ропуха сіра (*Bufo bufo*) виявляють певну сезонну й температурну залежність трофічної активності, що, своєю чергою, демонструє біотичну реакцію видів на зміну абіотичних екологічних чинників у контексті доступності та різноманітності безхребетних у різні пори року в різних типах оселищ Українського Розточчя.

Отже, спектр живлення *Bufo bufo* та *Rana temporaria* в межах Українського Розточчя характеризується високою трофічною пластичністю і змінюється залежно від сезону й температурних умов. Найбільшу різноманітність кормових об'єктів спостерігаємо у літній період, що, на нашу думку, пов'язано з підвищеною руховою активністю безхребетних.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андріюшин Б., Решетило О., Струс В. та ін. Міграційна активність ропухи сірої *Bufo bufo* і жаби трав'яної *Rana temporaria* як ключових видів батрахоценозів Українського Розточчя // Молодь і поступ біології: XVI Міжнародна наукова конференція студентів і аспірантів (Львів, 27–29 квітня 2020 р.). Львів, 2020. С. 114–115.
2. Баландюх Н. І. Аналіз спектру живлення жаби трав'яної (*Rana temporaria*) та ропухи сірої (*Bufo bufo*) в антропогенно-трансформованих оселищах Українського Розточчя // Біол. тварин. 2023. Т. 25. № 4. С. 3–10.
3. Гусев В. І., Єрмоленко В. М., Свищук В. В., Шмиговський К. А. Атлас комах України. К.: Радянська школа, 1962. 304 с.
4. Єрмоленко В. М., Ключко З. Ф. Визначник комах. К.: Радянська школа, 1971. 223 с.
5. Марченко А. Б. Лісова ентомологія: навч.-метод. посібник для самостійної роботи та лабораторно-практичних занять студентів агробіотехнологічного факультету напряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство» за кредитно-модульною системою навчання. Київ, 2015. 134 с.
6. Матвійчук О. А., Матвійчук Н. Д., Пірхал А. Б. Навчальна практика з зоології хребетних: навч. посіб. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 124 с.
7. Нікітенко М. Ф. Земноводні Радянської Буковини / У : Тваринний світ Радянської Буковини. Чернівці: Вид-во ЧНУ, 1959. С. 160–205.
8. Писанець Е. М. Амфібії України (довідник-визначник земноводних України та суміжних територій). К.: Зоол. музей ННПМ НАН України, 2007. 312 с.

9. Різун Е. М., Різун В. Б. До питання про кормову базу земноводних у лісах Розточчя (на прикладі *Rana temporaria* L.) // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Сер. біол. 2003. № 12. С. 82–88.
10. Різун Е. М., Різун В. Б. Вплив ропухи сірої (*Bufo bufo* L.) на гільдії герпетобіонтних твародкрилих // Наук. вісн. Нац. лісотехн. ун-ту України. 2010. Вип. 20.1. С. 8–13.
11. Свєрлова Н. В., Гураль Р. І. Визначник наземних моллюсків заходу України. Львів, 2005. 217 с.
12. Татаринов К. А. Фауна хребетних Заходу України. Львів: Вища школа, 1973. С. 27–40.
13. Щєрбак Н. Н., Щєрбань М. І. Земноводні та плазуни Українських Карпат. К.: Наук. думка, 1980. 268 с.
14. Astwood-Romero J. A., Alvarez-Perdomo N., Parra-Torres M. F. et al. Contenidos estomacales de especies de anuros en reservas naturales del municipio de Villavicencio, Meta, Colombia. Caldasia. 2016. Vol. 38. P. 165–181.
15. Dunger W., Fiedler H. J. Soil Biology Methods. Stuttgart; New York: Gustav Fischer Publishing, 1989. 408 p.
16. Faeth S. H., Bang C., Saari S. Urban biodiversity: Patterns and mechanisms. Annals of the New York Academy of Sciences. 2011. Vol. 1223. P. 69–81.
17. Joly P. Le régime alimentaire des amphibiens: méthodes d'étude. Alytes. 1987. Vol. 6. No. 1–2. P. 11–17.
18. Menendez P. A. Ecología trófica de la comunidad de anuros del Parque Nacional Yasuní en la Amazonía Ecuatoriana: Trabajo de grado Licenciado en Ciencias Biológicas. Pontificia Universidad Católica del Ecuador, Quito, Ecuador, 2001. 173 p.
19. Parmelee J. R. Trophic ecology of a tropical anuran assemblage. Scientific Papers, Natural History Museum, The University of Kansas. 1999. No. 11. P. 1–59.
20. Simpson E. H. Measurement of diversity // Nature. 1949. Vol. 163. P. 688.
21. Solé M., Beckmann M., Laufer H. et al. Effects of gastric lavage on feeding behavior and survival in amphibians // Herpetological Review. 2005. Vol. 36. No. 3. P. 276–278.
22. Toft C. Feeding ecology of Panamanian litter anurans: patterns in diet and foraging mode // Journal of Herpetology. 1981. Vol. 15. P. 139–144.
23. Weber N. A. The food of the giant toad, *Bufo marinus*, in Trinidad and British Guiana with special reference to the ants // Annals of the Entomological Society of America. 1938. Vol. 31. P. 499–503.

Стаття надійшла до редакції 03.11.25

доопрацьована 10.12.25

прийнята до друку 11.12.25

**FEEDING SPECTRUM OF THE COMMON AMPHIBIAN SPECIES
OF THE UKRAINIAN ROZTOCHCHIA (*BUFO BUFO* AND *RANA
TEMPORARIA*): SEASONAL DYNAMICS AND FACTORS OF INFLUENCE**

N. Balandiukh

*Ivan Franko National University of Lviv
4, Hrushevskyyi St., Lviv 79005, Ukraine
e-mail: ntl1957k@ukr.net*

The trophic relations of amphibians depend on various factors, among which the availability of food plays a significant role. Although amphibians usually consume small invertebrates, their diet largely depends on the groups which are most common and accessible in the environment. Amphibians usually demonstrate considerable trophic plasticity in different ecosystems of the Ukrainian Roztochchia. Two of the most numerous representatives of the batrachofauna within the investigated region are the Common Toad (*Bufo bufo*) and the Common Frog (*Rana temporaria*). It was found that one of the key factors influencing the trophic behavior of amphibians is air temperature.

Material sampling was conducted at seven localities with different habitat types (natural forest biotopes and anthropogenically transformed sites (orchards, roadsides, pastures, and fields)) from 2019 to 2022. The use of the Simpson index allowed us to assess the seasonal changes in prey diversity in the diet of the studied amphibian species. According to our studies, both *Bufo bufo* and *Rana temporaria* exhibit seasonal fluctuations in trophic activity depending on the seasonal changes of air temperature. At the same time, both of the species show some degree of selectivity in prey choice: the highest diversity of trophic objects is observed in summer, when favorable temperature conditions coincide with high food availability, whereas in spring and autumn the feeding spectrum becomes narrower. In total, the trophic spectra of the Common Toad (*Bufo bufo*) and the Common Frog (*Rana temporaria*) include invertebrates of three phyla: Mollusca, Annelida, and Arthropoda, in particular, the Common Toad (*Bufo bufo*) most frequently consumes representatives of the orders Coleoptera and Hymenoptera, while the Common Frog (*Rana temporaria*) predominantly feeds on members of the superclass Myriapoda, as well as phyla Mollusca, and the order Dermoptera.

Overall, an expanded feeding spectrum contributes to maintaining population stability, efficient energy exchange, and interactions with other components of the ecosystem, highlighting the ecological significance of studying the trophic ecology of these species in various habitats. The obtained results testify about high ecological plasticity of *Bufo bufo* and *Rana temporaria* highlighting the necessity of their further feeding spectrum research.

Keywords: *Rana temporaria*, *Bufo bufo*, trophics, air temperature, number, seasonality, invertebrates, Ukrainian Roztochchia